

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 25 kwietnia 2025 r.

Poz. 2070

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.154.2025.AS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 24 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940)

stwierdzam nieważność

pkt 17 i pkt 19 załącznika do uchwały Nr XIV/90/2025 Rady Miejskiej w Tucznie z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie *ustalenia Regulaminu korzystania z Hali Widowiskowo – Sportowej i kompleksu boisk „Orlik” w Szkole Podstawowej im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie.*

Uzasadnienie

W dniu 25 marca 2025 r. Rada Miejska w Tucznie podjęła uchwałę Nr XIV/90/2025 w sprawie *ustalenia Regulaminu korzystania z Hali Widowiskowo – Sportowej i kompleksu boisk „Orlik” w Szkole Podstawowej im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie.* Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 2 kwietnia 2025 r.

Materialnoprawną podstawę ww. uchwały stanowi, powołany m.in. przez Radę Miejską w Tucznie, art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym rada gminy może wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej

Nie budzi więc wątpliwości uprawnienie organu stanowiącego Gminy Tuczno do podjęcia uchwały Nr XIV/90/2025 jako aktu prawa miejscowego dotyczącego zasad korzystania z gminnych obiektów użyteczności publicznej: Hali Widowiskowo – Sportowej oraz kompleksu boisk „Orlik”.

Trzeba jednak podkreślić, że prawotwórcze działanie każdego organu jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności, gdy polega ono na tworzeniu prawa miejscowego, winno następować w granicach przyznanego upoważnienia. Rada gminy może zatem tylko tyle, na ile zezwala jej przepis zawierający delegację. Każde zaś przekroczenie ram przyznanej kompetencji kwalifikować należy jako istotne naruszenie prawa, skutkujące ingerencją nadzorczą, o której mowa w art. 91 ustawy o samorządzie gminnym.

Dodatkowo, akt prawa miejscowego, zaliczany przez art. 87 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹⁾ do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organu, który je ustanowił, musi respektować zasadę hierarchiczności źródeł prawa. Zgodnie z nią akt prawa miejscowego uchwalony przez organ jednostki samorządu terytorialnego jest aktem zależnym od źródeł prawa wyższego rzędu i nie może normować materii uregulowanej już w aktach wyższego rzędu (np. w ustawach).

Zdaniem organu nadzoru, Rada Miejska w Tucznie podejmując uchwałę Nr XIV/90/2025 w sprawie *ustalenia Regulaminu korzystania z Hali Widowiskowo – Sportowej i kompleksu boisk „Orlik” w Szkole Podstawowej im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie* naruszyła powyższe reguły.

Oceniając legalność przedmiotowej uchwały, w której ustalono zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów użyteczności publicznej: Hali Widowiskowo – Sportowej oraz kompleksu boisk „Orlik”

¹⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

zlokalizowanych przy Szkole Podstawowej im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie przy ul. Szkolnej 41, należy w pierwszej kolejności przywołać dominujący w orzecznictwie i doktrynie pogląd, zgodnie z którym pojęcie „zasad i trybu korzystania z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej” oznacza ogólne wytyczne, czyli reguły zachowania się, kierowane do osób, które przebywają na tych terenach lub w tych obiektach²⁾. Wnosić stąd należy, że rada gminy uprawniona jest wyłącznie do ustanowienia w stosownej uchwale norm i zasad prawidłowego postępowania na terenie gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

W ramach tak określonych kompetencji nie mieszczą się unormowania zamieszczone w pkt 17 i w pkt 19 załącznika do uchwały Nr XIV/90/2025, w których Rada Miejska w Tucznie postanowiła, że *Osoby niszczące sprzęt lub urządzenia ponoszą odpowiedzialność materialną za wyrządzone szkody* (pkt 17) oraz że *Dyrektor nie ponosi odpowiedzialności za zgubione lub skradzione przedmioty na terenie obiektów* (pkt 19).

Przywołane postanowienia nawiązują do problematyki odpowiedzialności za szkody, która została uregulowana przez polskiego prawodawcę w Kodeksie cywilnym³⁾. Ustawa ta w sposób wyczerpujący normuje kwestię odpowiedzialności cywilnej i roszczeń odszkodowawczych, brak jest zatem podstaw do zamieszczania w uchwale organu stanowiącego Gminy Tucznio przepisów odnoszących się do tego zagadnienia. Jak już bowiem wspomniano, regulowanie w drodze przepisów prawa miejscowego materii objętej przepisami hierarchicznie wyższymi⁴⁾ jest prawnie niedopuszczalne.

W kompetencjach Rady Miejskiej w Tucznie nie mieści się jednoznaczne wskazanie osób odpowiedzialnych materialnie za szkody wyrządzone w trakcie korzystania ze sprzętów i urządzeń znajdujących w gminnych obiektach użyteczności publicznej, jakimi są Hala Sportowo–Widowiskowa oraz kompleks boisk „Orlik” w Szkole Podstawowej im. Wedłów–Tuczyńskich w Tucznie oraz o wyłączeniu odpowiedzialności będącego administratorem tych obiektów dyrektora szkoły za rzeczy zgubione lub skradzione na terenie tych obiektów. Nie można bowiem pominąć okoliczności, że o odpowiedzialności odszkodowawczej – w każdym przypadku wyrządzenia szkody – będzie ostatecznie rozstrzygał sąd powszechny, zarówno z punktu widzenia podmiotowego (kto ponosi odpowiedzialność), jak i w aspekcie przedmiotowym (na jakich zasadach i w jakiej wysokości). Odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę nie posiada nieograniczonego charakteru, ale jest np. uzależniona od wystąpienia elementu winy (art. 415 kc) lub oparta na zasadzie ryzyka (art. 435 § 1 kc), a w niektórych sytuacjach może być wręcz wyłączona (art. 424 kc) lub spoczywać również na osobach, które bezpośrednio szkody nie wyrządziły. Dlatego też przesądzenie w normie rangi regulaminowej o ponoszeniu przez użytkowników hali i kompleksu boisk odpowiedzialności materialnej za szkody (zniszczenie sprzętu lub urządzeń) oraz bezwarunkowe wyłączenie odpowiedzialności administratora obiektu za rzeczy, niezależnie od przyczyny zdarzenia i powodów powstania ewentualnej szkody, może wręcz prowadzić do sprzeczności zapisu regulaminowego z wyżej usytuowanymi w hierarchii źródeł prawa przepisami ustawy Kodeks cywilny, co należy ocenić jako istotne naruszenie obowiązującego porządku prawnego, dokonane przy wydawaniu aktu prawa miejscowego⁵⁾.

Ze względów omówionych powyżej, stwierdzenie nieważności pkt 17 i pkt 19 załącznika do uchwały Nr XIV/90/2025 Rady Miejskiej w Tucznie z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie *ustalenia Regulaminu korzystania z Hali Widowiskowo – Sportowej i kompleksu boisk „Orlik” w Szkole Podstawowej im. Wedłów-Tuczyńskich w Tucznie* jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

²⁾ Por. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt IV SA/Po 169/12.

³⁾ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r., poz. 1061 z późn. zm.).

⁴⁾ Por. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 19 maja 2016 r., sygn. akt III SA/Gd 280/16.

⁵⁾ Por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 16 września 2014 r., sygn. akt III SA/Wr 446/14.